

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/138/2015
Identifikačné číslo spisu:	7213227799
Dátum vydania rozhodnutia:	26.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7213227799.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletú K. J., nar. 5. marca XXXX, bývajúcú u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach, dieťa rodičov matky K. J., bývajúcej v D., U. XX, v dovolacom konaní zastúpenej, KAIFER, advokátska kancelária s. r. o., so sídlom v Košiciach, Fibichova 11, za ktorú koná JUDr. Jaroslav Kaifer, konateľ a advokát, a otca U. L., bývajúceho v D., X. XX, v dovolacom konaní zastúpeného JUDr. Katarínou Gonovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Rožňavská 2, o návrhu matky na zvýšenie výživného, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 23P/234/2013, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 30. decembra 2014 sp. zn. 7 CoP/199/2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 30. decembra 2014 sp. zn. 7CoP/199/2014 okrem výroku, ktorým bol návrh matky na zvýšenie výživného za obdobie od 1. novembra 2010 do 29. októbra 2013 zamietnutý, z r u š u j e a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice II rozsudkom zo 14. mája 2014 č. k. 23P/234/2013-324 zmenil rozsudok Okresného súdu Košice II sp. zn. 23P/83/2002 zo dňa 4. marca 2003 tak, že zvýšil výživné zo strany otca na maloletú K. J., nar. 5. marca XXXX od 1. októbra 2013 do budúca zo sumy 1.500 Sk, t. j. 49,79 eura na sumu 170 eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletej. Dlhé výživné zo strany otca voči maloletej K. J. za obdobie od 1. októbra 2013 do 31. mája 2014 vo výške 960 eur zaviazal otca zaplatiť k rukám matky maloletej do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh matky zamietol a rozhodol o náhrade trov konania. Z výsledkov vykonaného dokazovania mal preukázané, že od poslednej úpravy výživného sa odôvodnené potreby maloletej K. opakovane niekoľkokrát podstatne zvýšili, keďže maloletá v čase ostatnej úpravy výživného bola vo veku jedného roku. Maloletá sa medzitým stala žiačkou prvého stupňa základnej školy. Toho času je žiačkou druhého stupňa základného vzdelávania, ktoré absolvuje v rámci osemročného gymnázia. Na jej strane sa zmenili výrazným spôsobom nielen výdavky na úhradu jej základných potrieb, ale aj výdavky súvisiace s návštevou školy, s jej záujmovými aktivitami a tiež s jej zdravotným stavom. Dospel k záveru, že na takto zvýšených potrebách maloletej je povinný sa primerane podieľať aj otec. Od ostatnej úpravy výživného došlo k zmenám pomerov aj na

strane rodičov maloletého dieťaťa. Matka dieťaťa sa v júni 2013 vydala, žije v spoločnej domácnosti s manželom, ktorý je zárobkovo činný, pričom v októbri 2012 jej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k mal. A.. Doposiaľ je matka na materskej dovolenke a toho času poberá rodičovský príspevok v priemere o 30 eur vyšší v porovnaní s obdobím, kedy bolo rozhodnuté o výživnom naposledy. Na strane matky prihladol k nou poskytovanej časti plnenia si vyživovacej povinnosti formou osobnej starostlivosti o maloletú, zohľadnil jej príjmy získané vykonávaním činností v rámci obchodného zastúpenia a tiež zmeny jej majetkových pomerov (nadobudnutie trojizbového bytu do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a spoluvlastníckeho podielu záhrady). Z daňových priznaní otca dieťaťa podaných v roku 2010, 2011 a 2012 zistil, že jeho priemerný mesačný čistý príjem činil 1.110,35 eura. Z výsluchu otca zistil, že otec koncom roka 2013 začal prevádzkovať činnosť fast foodu v D. na J. 1, do ktorej činnosti investoval sumu 15.000 eur (3.000 eur investoval zo svojich úspor a 12.000 eur z úveru splácaného spoločne s jeho priateľkou). Od ostatnej úpravy výživného nadobudol vlastníctvo k trojizbovému bytu, v novembri 2013 mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k mal. U., voči ktorému má vyživovaciu povinnosť i jeho priateľka, s ktorou žije v spoločnej domácnosti. Na jeho strane prihladol ku skutočnosti, že sa s maloletou dlhodobo žiadnym spôsobom nekontaktuje, dieťa neobdarúva k jeho osobným sviatkom a nad rámec posledne stanoveného výživného (50 eur mesačne) na jej potreby žiadnymi ďalšími formami nikdy neprispel, a to ani v období rokov 2010 až 2012, kedy podľa ním podávaných daňových priznaní dosahoval výrazne vyššie príjmy, než v čase poslednej úpravy výživného. Okrem toho, podľa samotnej výpovede otca, mal na začiatku prevádzkovania rýchleho občerstvenia koncom roka 2013 vlastné úspory v sume 3000 eur, ktoré finančné prostriedky bol povinný prednostne použiť na úhradu podstatne zvýšených potrieb maloletej K.. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel k záveru, že výška výživného v sume 170 eur mesačne je primeraná odôvodneným potrebám maloletej a schopnostiam a možnostiam povinného rodiča. Zvýšil preto výživné otca na maloletú K. zo sumy 49,79 eura mesačne na sumu 170 eur mesačne, a to od 1. októbra 2013 a uložil otcovi zaplatiť za obdobie od 1. októbra 2013 do 31. mája 2014 dlžné výživné v sume 960 eur. Pokiaľ matka žiadala zvýšiť výživné na sumu 300 eur, a to tri roky späť od podania návrhu, v tejto časti návrh matky zamietol. Právne vec posúdil podľa ustanovení § 26, § 62, § 65 a § 75 až 78 Zákona o rodine. O náhrade trov konania rozhodol poukazom na ustanovenie § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 30. decembra 2014 sp. zn. 7CoP/199/2014 o odvolaní matky zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že zvýšil výživné od otca pre mal. K. J. naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Košice II zo 4. marca 2003 č. k. 23P/83/2002-62 z 1.500 Sk, t. j. 49,79 eur mesačne na 300 eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť matke maloletej vždy do 15. dňa v mesiaci dopredu od 30. októbra 2013 do budúca. Návrh matky na zvýšenie výživného za obdobie od 1. novembra 2010 do 29. októbra 2013 zamietol a zrušil výrok rozsudku o dlžnom výživnom, ako aj o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa náležite zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, ale nesprávne ich aplikoval na zistený skutkový stav. Stotožnil sa so záverom súdu prvého stupňa, že od predchádzajúcej úpravy výživného pre mal. K. došlo k podstatným zmenám pomerov odôvodňujúcim zmenu doterajšieho rozhodnutia o výživnom, tak na strane maloletého dieťaťa v jeho odôvodnených potrebách, ako aj u oboch rodičov. Pri posudzovaní schopností a možností otca maloletého dieťaťa za základ svojho rozhodnutia vzal zhodne ako súd prvého stupňa zistenie, že otec má od 19. augusta 2013 aj živnostenské oprávnenie na celý rad predmetov podnikania a že začal ku koncu roka 2013 vykonávať podnikateľskú činnosť prevádzkovaním fast foodu. Vychádzal z právneho názoru, že v prípade posudzovania možností, schopností a majetkových pomerov povinného rodiča, ktorý je podnikateľom je tzv. vyšetrovacia zásada uvedená v § 120 ods. 2 a ods. 3 O. s. p. prelomená ustanovením § 63 ods. 1 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať pred súdom príjmy z tejto inej než závislej činnosti, predložiť súdu podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní ktorúkoľvek z týchto povinností dochádza k stavu, že súd si nemôže urobiť správny a úplný záver o pomeroch povinnej osoby. Nastupuje preto zákonná domnienka výšky príjmu ako prostriedok objektivizácie príjmov povinného, ktorý je stanovený ako 20-násobok sumy životného minima. Takto určenú sumu už súd nemôže nijakým spôsobom meniť na základe iných

skutočností, pričom fikcia príjmu nastupuje obligatórne a súd už nie je oprávnený uvažovať o jej použití. Zároveň zdôraznil, že uvedená edičná povinnosť nie je viazaná na výzvu súdu a súd ani nie je povinný upozorňovať povinného na hmotnoprávne následky nesplnenia si uvedených povinností. Podľa odvolacieho súdu samotné daňové priznanie, ktoré povinný rodič v konaní predloží, nie je možné považovať za splnenie povinností vyplývajúcich z ustanovenia § 63 ods. 1 Zákona o rodine, nakoľko z daňového priznania nie je možné zistiť konkrétne príjmy a vynaložené výdavky a posúdiť ich z hľadiska, či išlo o výdavky na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmu podnikateľského subjektu. V tomto smere je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné vychádzať zo zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve. Keďže v preskúmvanej veci otec nepredložil, okrem výpisov z daňových priznaní za roky 2010 až 2012 žiadne doklady, z ktorých by bolo možné zistiť jeho konkrétne príjmy a vynaložené výdavky dospel na rozdiel od súdu prvého stupňa k záveru, že otec si svoju edičnú povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 63 ods. 1 Zákona o rodine nesplnil. Súd prvého stupňa v dôsledku nesprávneho výkladu citovaného ustanovenia dospel k nesprávnemu právnomu záveru, keď na uvedený prípad aplikoval v rámci posúdenia možností, schopností a majetkových pomerov otca potencialitu príjmov v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Zmenil preto rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 O. s. p. a zvýšil výživné od otca pre maloletú na 300 eur mesačne od 30. októbra 2013, ktoré zodpovedá odôvodneným potrebám maloletej, ako aj možnostiam a schopnostiam oboch rodičov, u otca vychádzajúc z fiktívneho príjmu 20-násobku výšky životného minima, čo predstavuje sumu 3.961,80 eur. Vo výroku o dlžnom výživnom a vo výroku o náhrade trov konania rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie, keďže nemal poznatky o platbách otca na výživu mal. K. po vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa (§ 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 2 O. s. p.).

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal včas dovolanie otec maloletého dieťaťa. Navrhol rozsudok odvolacieho súdu zmeniť tak, že dovolací súd potvrdí rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny a otcovi prizná právo na náhradu trov konania. K prípustnosti dovolania uviedol, že odvolací súd odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že si v konaní pred súdom prvého stupňa nesplnil povinnosť uloženú mu v ustanovení § 63 ods. 1 Zákona o rodine, nakoľko nepredložil potrebné doklady na preukázanie príjmov z inej než závislej činnosti, a preto pri určení výšky výživného vychádzal z príjmu určeného zákonnou domnienkou 20-násobku životného minima. Dovolateľ uvedenú právnu argumentáciu považoval za vyslovene prekvapivú, lebo súd prvého stupňa vykonal riadne dokazovanie o jeho majetkových pomeroch, vyzval ho na predloženie konkrétnych dokumentov a nikdy mu nenaznačil, že ním predložené dôkazy sú neúplné a nedostatočné. Súd prvého stupňa v súvislosti so zisťovaním jeho príjmov a majetkových pomerov vykonal rozsiahle dokazovanie a aj riadne ustálil výšku týchto príjmov a jeho majetkové pomery, z ktorých napokon vychádzal. Odvolací súd aplikoval na rozdiel od súdu prvého stupňa v súvislosti s určením výšky jeho príjmu úplne iné ustanovenie Zákona o rodine (§ 63 ods. 1 Zákona o rodine) a svoje rozhodnutie založil na iných právnych záveroch, než súd prvého stupňa. K týmto úplne iným právnym záverom mu však odvolací súd neumožnil vyjadriť sa. Podľa dovolateľa odvolací súd mal správne postupovať podľa ustanovenia § 213 ods. 2 O. s. p. Ak tak neurobil odňal mu možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Dovolanie odôvodnil tiež tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v otázke aplikácie ustanovenia § 63 ods. 1 Zákona o rodine na daný prípad.

Matka vo vyjadrení k dovolaniu otca uviedla, že otec nerešpektuje právoplatné a vykonateľné rozhodnutie odvolacieho súdu, keď výživné ním uhrádzané nezodpovedá výške určenej rozsudkom krajského súdu. Poukázala na to, že otec sa po vydaní tohto rozsudku zbavuje svojho majetku a účelovo svoje podnikateľské aktivity prenáša na iné blízke osoby s cieľom vyhnúť sa plateniu výživného určeného odvolacím súdom. Navrhla preto dovolanie otca odmietnuť, resp. zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsahu vyplývajúcom z § 242 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že ho treba zrušiť.

Z § 236 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho

súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. Prípustnosť dovolania a súčasne aj jeho dôvodnosť zakladá tiež procesná vada uvedená v § 237 ods. 1 O. s. p.; dovolací súd je v zmysle § 242 ods. 1 O. s. p. povinný vždy skúmať, či v konaní nedošlo k takejto vade konania.

Medzi vady vymenované v § 237 O. s. p. patrí aj prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Vo všeobecnosti pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Medzi takéto práva patrí napr. právo zúčastniť sa pojednávania, podávať návrhy, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, právo, aby o jeho návrhu, resp. odvolaní príslušný súd rozhodol a pod. Súdna prax považuje za odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom aj situáciu, ak odvolací súd nevyzval účastníka konania v zmysle § 213 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, aby sa vyjadril k možnému použitiu toho ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je podľa názoru odvolacieho súdu pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce (R 33/2011).

Podľa dovolacieho súdu v posudzovanej veci práve o takýto prípad ide.

Podľa § 213 ods. 2 O. s. p. ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

Občiansky súdny poriadok novelou vykonanou zákonom č. 384/2008 Z. z. s účinnosťou od 15. októbra 2008 v citovanom zákonnom ustanovení vyžaduje v odvolacom konaní dať možnosť účastníkom konania vyjadriť sa vždy, ak odvolací súd uvažuje, že svoje rozhodnutie založí na iných doposiaľ nepoužitých právnych dôvodoch, než súd prvého stupňa. Účelom prijatia tejto novely je, aby sa v praxi zabránilo vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí tým, že účastník bude mať možnosť vyjadriť sa k aplikácii doposiaľ nepoužitého ustanovenia na zistený skutkový stav. Predmetná novela teda posilňuje právo na spravodlivý proces tým, že účastníkovi umožňuje až po samotné rozhodnutie adekvátne argumentovať a predvídať možné rozhodnutie súdu.

V preskúmvanej veci súd prvého stupňa z hľadiska možností, schopností a majetkových pomerov otca maloletého dieťaťa vychádzal zo zistenia podloženého daňovými priznaniami otca podanými v roku 2010, 2011 a 2012, že jeho priemerný mesačný čistý príjem činil 1.110,35 eur (za daňové obdobie roku 2013 daňové priznanie podané ešte nebolo), že v novembri 2013 rozšíril podnikateľskú činnosť o prevádzkovanie rýchleho občerstvenia, do ktorého investoval sumu 15.000 eur (3.000 eur investoval zo svojich úspor a 12.000 eur z úveru splácaného spoločne s jeho priateľkou), z ktorého podnikania zatiaľ príjmy nemá, že hokejový klub HK Poprad a HC Prešov 07 vyplatil otcovi odmenu v mesiacoch august 2011, október 2011, november 2011 a september 2012 celkovo v sume 12.500 eur, resp. za obdobie roka 2012 v sume 9.000 eur a v roku 2013 v sume 3.600 eur, že otec má s klubom HK Dukla Michalovce uzavretú hráčsku zmluvu od 1. januára 2014 s dohodnutou odmenou 1.000 eur (za mesiace január až marec 2014 mu bola vyplatená celkovo suma 1.800 eur), že otec je výlučným vlastníkom trojizbového bytu a vlastníkom osobného motorového vozidla. Vychádzajúc z uvedených zistení z hľadiska schopností, možností a majetkových pomerov otca vec právne posúdil podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine a § 62 ods. 5 Zákona o rodine, keď ustálil, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, a preto sumu 3.000 eur vynaloženú otcom zo svojich úspor nevzal ako výdavok nevyhnutne vynaložený do úvahy.

Odvolací súd v súvislosti s určením príjmu otca za podstatné považoval ustanovenie § 63 ods. 1 Zákona o rodine. Podľa odvolacieho súdu citované ustanovenie stanovuje povinnému rodičovi v konaní o určenie výživného povinnosť preukázať pred súdom príjmy z inej než závislej činnosti, povinnosť predložiť súdu podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a povinnosť umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných

na rozhodnutie, pričom ak si rodič nesplní hociktorú z týchto povinností nastupuje zákonná domnienka výšky príjmu ako prostriedok objektivizácie príjmov povinného, ktorý je stanovený ako 20-násobok sumy životného minima. Vychádzal z názoru, že samotné daňové priznanie, ktoré povinný rodič v konaní predloží, nie je možné považovať za splnenie povinností vyplývajúcich z ustanovenia § 63 ods. 1 Zákona o rodine, nakoľko z daňového priznania nie je možné zistiť konkrétne príjmy a vynaložené výdavky a posúdiť ich z hľadiska, či išlo o výdavky na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmu podnikateľského subjektu a že súd tu nemá povinnosť rodiča vyzývať na splnenie tejto povinnosti. Keďže v preskúmvanej veci otec nepredložil, okrem výpisov z daňových priznaní za roky 2010 až 2012 žiadne iné doklady, nesplnil si svoju edičnú povinnosť. Dospel preto k záveru, že na vec z hľadiska určenia výšky priemerného mesačného príjmu otca treba použiť ustanovenie § 63 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine a v jeho zmysle ustálil príjem otca na dvadsaťnásobok sumy životného minima, čo predstavuje sumu 3.961,80 eur. Následne vychádzal z právneho názoru, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu mal. K. sumou 300 eur mesačne tak, ako to navrhovala matka.

Odvolací súd teda za určujúce pre svoje rozhodnutie vo veci považoval iné právne dôvody, než súd prvého stupňa. Citované ustanovenie Zákona o rodine pri dovtedajšom rozhodovaní veci súdom prvého stupňa však použité nebolo. Odvolací súd mal preto v súlade s § 213 ods. 2 O. s. p. (po 1. júli 2016 § 382 CSP) účastníkov konania vyzvať, aby sa k jeho možnému použitiu vyjadrili. Z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd takto nepostupoval a otcovi maloletých detí nevytvoril procesnú možnosť vyjadriť sa k aplikácii predmetného ustanovenia. Jeho procesný postup treba preto hodnotiť ako nesprávny, vykazujúci znaky vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Dovolanie otca je teda prípustné a zároveň tiež dôvodné. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, okrem výroku, ktorým návrh matky na zvýšenie výživného za obdobie od 1. novembra 2010 do 29. októbra 2013 bol zamietnutý, zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 prvá veta O. s. p.).

Pre ďalšie konanie dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že ak rodič majúci príjmy z inej než závislej činnosti, predloží súdu doklady za účelom preukázania jeho príjmov (potvrdenie príslušného daňového úradu, daňové priznania, resp. uvedie kluby, v ktorých pôsobil ako profesionálny hráč a výšku príjmov za príslušné kalendárne obdobia, a súd tieto podklady nepovažuje za úplné, a teda postačujúce, súd nemôže bez ďalšieho dospieť k záveru, že rodič si nesplnil povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 63 ods. 1 Zákona o rodine a priemerný mesačný zárobok určiť za pomoci fikcie v podobe 20-násobku sumy životného minima. V takomto prípade je podľa dovolacieho súdu potrebné povinnému rodičovi oznámiť, že ním predložené dôkazy nie sú úplné a umožniť mu doložiť relevantné dôkazy, z ktorých možno vyvodzovať výšku príjmu, prípadne aj ich označením. Ustanovenie § 63 ods. 1 Zákona o rodine totiž neuvádza, aké konkrétne dôkazy treba predložiť na preukázanie príjmov z inej než závislej činnosti a ktoré z nich treba považovať za postačujúce na preukázanie týchto príjmov. Súdy považujú spravidla za základný dôkaz na preukázanie týchto príjmov daňové priznanie za príslušné kalendárne obdobie, prípadne ďalšie účtovné dokumenty, ktoré je daňovník povinný viesť podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve (peňažný denník, kniha pohľadávok, kniha záväzkov, účtovná uzávierka a pod.). Podľa dovolacieho súdu v uvedenom prípade naznačený procesný postup zodpovedá na jednej strane účelu, ktorému má citované ustanovenie Zákona o rodine slúžiť (zamedziť neochote preukazovania príjmov rodičmi vykonávajúcimi podnikateľskú činnosť) a na druhej strane tiež požiadavke zabezpečenia spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov povinného rodiča v situácii, keď súdu síce určité doklady preukazujúce jeho príjem predložil, ktoré ale súd nepovažoval za postačujúce. Pokiaľ ide o povinnosť rodiča predložiť súdu podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov, zákon tu má na mysli podklady týkajúce sa celkových majetkových pomerov. Za takéto podklady možno považovať listy vlastníctva preukazujúce majetkové pomery týkajúce sa nehnuteľností, stavy účtov a vkladov v bankách, register cenných papierov, doklady o vlastníctve motorových vozidiel, resp. akýchkoľvek cenností. V tejto súvislosti dovolací súd poznamenáva, že otec z hľadiska svojich celkových majetkových pomerov uviedol, že je výlučným vlastníkom trojizbového bytu v D., na X. ul., osobného motorového vozidla typu Volkswagen Passat, úspor v sume 3.000 eur. Matka tieto skutočnosti nespochybňovala, práve naopak tvrdila, že aj podľa jej informácií otec je vlastníkom uvedeného bytu, ako aj motorového vozidla. Napokon, súd prvého stupňa z hľadiska celkových

majetkových pomerov otca z týchto skutočností aj vychádzal. Odvolací súd napriek tomu prijal záver, že otec si nesplnil svoju povinnosť predložiť súdu podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov (tzv. edičnú povinnosť).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a tiež dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 veta tretia O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok